

Bruxelles, 7 iunie 2024
(OR. en)

10550/24

SOC 412
EMPL 236
ECOFIN 621

NOTĂ

Sursă:	Secretariatul General al Consiliului
Destinatar:	Comitetul Reprezentanților Permanenți / Consiliul
Subiect:	Proiect de concluzii ale Consiliului privind caracterul adecvat al pensiilor – <i>Aprobare</i>

1. În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor un proiect de concluzii ale Consiliului privind caracterul adecvat al pensiilor, pregătit de Comitetul pentru protecție socială.
2. Concluziile se bazează pe Raportul pe 2024 privind caracterul adecvat al pensiilor elaborat de Comitetul pentru protecție socială și Comisia Europeană. Aceste concluzii conțin, de asemenea, o aprobare a concluziilor-cheie ale raportului.
3. Proiectul de concluzii a fost discutat în cadrul Comitetului pentru protecție socială și în cadrul unei reuniuni a Grupului de lucru pentru chestiuni sociale. În urma unei consultări scrise informale, grupul de lucru a ajuns la un acord cu privire la concluziile care figurează în anexa la prezenta notă.

4. Comitetul este invitat:

- să confirme acordul la care s-a ajuns cu privire la proiectul de concluzii, astfel cum figurează în anexă, precum și
- să transmită Consiliului (EPSCO) proiectul de concluzii care figurează în anexă, spre aprobare în cadrul reuniunii acestuia din 20 iunie 2024.

**Proiect de concluzii ale Consiliului
privind caracterul adecvat al pensiilor**

1. RECUNOSCÂND că dreptul la prestații de bătrânețe și pensii adecvate, proclamat în Pilonul european al drepturilor sociale, constituie un element esențial al Europei sociale și este esențial pentru atingerea obiectivului de reducere a sărăciei până în 2030.
2. RECUNOSCÂND că, pe măsură ce proporția persoanelor în vârstă din societatea noastră crește în următoarele decenii, asigurarea caracterului adecvat al pensiilor va fi dificilă, dar esențială pentru sprijinirea bunăstării populației.
3. REAMINTIND că Uniunea Europeană sprijină eforturile naționale de asigurare a unor prestații de bătrânețe adecvate, inclusiv prin facilitarea schimbului de experiență, a monitorizării și a evaluării, și că rapoartele privind caracterul adecvat al pensiilor elaborate de Comitetul pentru protecție socială și de Comisie reprezintă un instrument analitic esențial în acest sens.
4. RECUNOSCÂND importanța unei perspective globale în ceea ce privește politicile și a coordonării strânse între analiza sustenabilității cheltuielilor legate de îmbătrânirea populației și caracterul adecvat al pensiilor și al îngrijirii pe termen lung.

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE

5. APROBĂ concluziile-cheie ale Raportului pe 2024 privind caracterul adecvat al pensiilor, elaborat de Comitetul pentru protecție socială (și de Grupul său de lucru privind caracterul adecvat al pensiilor) și de Comisie.

6. SUBLINIAZĂ principalele constatări ale Raportului pe 2024 privind caracterul adecvat al pensiilor:
- a. Riscul de sărăcie și de excluziune socială pentru persoanele în vârstă continuă să crească, ca urmare a sărăciei relative a veniturilor, și este mai mare în cazul persoanelor în vârstă avansată, în special în cazul femeilor. Deși există în continuare diferențe semnificative între țări, mai mult de unul din cinci europeni în vârstă este expus riscului de sărăcie sau de excluziune socială. Venitul persoanelor în vârstă rămâne, în medie, sub 90 % din venitul persoanelor în vârstă de muncă. Creșterea speranței de viață a încetinit; în medie, un european se poate aștepta în prezent să petreacă 21 ani la pensie. Nevoia de asistență medicală și de îngrijire pe termen lung tinde să crească odată cu vârsta și este asociată cu un risc mai mare de sărăcie.
 - b. Majoritatea persoanelor în vârstă sunt femei, ceea ce face ca disparitățile de gen la bătrânețe să reprezinte o provocare socială deosebită. Deși diferența dintre pensiile medii ale bărbaților și ale femeilor continuă să se reducă, disparitățile de gen rămase în ceea ce privește sărăcia în rândul persoanelor în vârstă, cuantumul pensiilor și acoperirea pensiilor demonstrează existența unor inegalități persistente acumulate în timpul vieții profesionale. Printre alți factori, un nivel mai scăzut de alfabetizare financiară poate împiedica planificarea pensionării în cazul femeilor. De asemenea, femeile trăiesc mai mult în stare de sănătate precară decât bărbații și au nevoie mai des de îngrijire, având în același timp venituri mai mici.
 - c. Deși pandemia de COVID-19 și creșterea costului vieții declanșată de războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei au creat o provocare majoră în ceea ce privește nivelul de trai, sistemele europene de pensii și măsurile anticriză au contribuit la atenuarea impactului asupra adecvării pensiilor. În același timp, a continuat tendința generală de reformare în vederea îmbunătățirii mecanismelor de adecvare. Indexarea pensiilor este o pârgie la nivel de politici esențială pentru protejarea pensionarilor împotriva erodării veniturilor.

- d. Se preconizează că ratele de înlocuire a pensiilor în majoritatea statelor membre vor scădea în următoarele patru decenii. În timp ce sistemele de pensii și impozitarea afectează nivelul și (re)distribuția veniturilor din pensii, precum și evoluția viitoare a adecvării, vârsta de pensionare rămâne un factor-cheie care explică prestațiile de pensii actuale și viitoare. Modul în care sistemele de pensii tratează întreruperile de carieră variază, de la o protecție relativ bună în cazul întreruperilor pentru îngrijirea copiilor la o creditare mai puțin coerentă în cazul șomajului și a îngrijirii pe termen lung.
- e. Inegalitățile socioeconomice în ceea ce privește speranța de viață reprezintă o provocare pentru politicile în materie de pensii, care ar putea fi nevoite să ajusteze parcursurile de pensionare pentru diferite profiluri de carieră pentru a preveni creșterea inegalităților. Modul în care inegalitatea câștigurilor salariale se traduce printr-o inegalitate a pensiilor depinde în mare măsură de progresivitatea sistemului de pensii. Deși sistemele de pensii îi protejează pe cei aflați în dificultate, persistă unele lacune. Se preconizează că pensiile pentru persoanele care desfășoară o activitate independentă vor fi, în medie, cu o treime mai mici decât cele ale angajaților cu normă întreagă cu o carieră similară, printre altele din cauza diferențelor în ceea ce privește normele și câștigurile salariale medii.
7. SUBLINIAZĂ rolul unor prestații de bătrânețe adecvate în asigurarea convergenței sociale, în promovarea creșterii durabile și favorabile incluziunii și în consolidarea rezilienței economice și sociale.
8. SALUTĂ măsurile luate pentru a-i proteja pe pensionari, în special pe cei cu venituri mici, față de creșterea costului vieții, precum și reformele introduse în multe state membre pentru a îmbunătăți adecvarea pensiilor, REAMINTIND totodată că există în continuare provocări în ceea ce privește asigurarea adecvării actuale și viitoare.

9. REAFIRMĂ necesitatea de a realiza noi reforme pentru a sprijini adecvarea pensiilor într-o societate a longevității, inclusiv prin îmbunătățirea participării pe piața muncii, a accesului și a contribuțiilor la sistemele de protecție socială pentru toți, precum și prin consolidarea accesului la servicii de sănătate și de îngrijire pe termen lung de înaltă calitate și accesibile din punct de vedere financiar. SUBLINIAZĂ importanța unor astfel de reforme, inclusiv în cadrul semestrului european și al Mecanismului de redresare și reziliență.
10. ACCENTUEAZĂ faptul că caracterul adecvat al pensiilor și sustenabilitatea fiscală a sistemelor de pensii sunt obiective de politică indisolubil legate, necesitând un răspuns integrat la provocarea reprezentată de îmbătrânirea populației. EVIDENȚIAZĂ complementaritatea analizei furnizate în acest sens de Raportul privind caracterul adecvat al pensiilor și de Raportul privind îmbătrânirea populației. SUBLINIAZĂ că prelungirea vieții profesionale, susținută de politici care promovează îmbătrânirea activă și în condiții bune de sănătate, precum și de stimulente pozitive și o mai mare flexibilitate a parcursurilor de pensionare, care reflectă diversitatea carierelor profesionale, precum și o participare ridicată a femeilor și bărbaților pe piața forței de muncă sunt esențiale pentru menținerea unor pensii adecvate și sustenabile într-o societate a longevității.
11. SALUTĂ faptul că Raportul privind caracterul adecvat al pensiilor pune accentul pe disparitățile de gen la bătrânețe. INVITĂ Comitetul pentru protecție socială și Comisia să continue și să dezvolte această analiză în rapoartele viitoare. SUBLINIAZĂ importanța unor indicatori fiabili și actualizați pentru monitorizarea disparităților de gen în ceea ce privește pensiile și acoperirea pensiilor, astfel cum s-a subliniat în cadrul Conferinței la nivel înalt de la Bruxelles privind disparitatea de gen în ceea ce privește pensiile și adecvarea pensiilor¹.

¹ Raportul Conferinței la nivel înalt privind disparitatea de gen în ceea ce privește pensiile și adecvarea pensiilor, 8 februarie 2024, Bruxelles (disponibil în limba engleză).

12. IA ACT de importanța analizei prospective a caracterului adecvat al pensiilor și a prestațiilor de bătrânețe, inclusiv a aspectelor legate de distribuție. INVITĂ Comisia și statele membre să elaboreze și să aplice instrumente de modelare pentru a facilita proiecțiile privind caracterul adecvat viitor și pentru a evalua impactul reformelor.
 13. SUBLINIAZĂ că pensiile ar trebui luate în considerare împreună cu alte domenii de politică care vizează sprijinirea nivelului de trai la bătrânețe, în special îngrijirea pe termen lung. SALUTĂ includerea interacțiunii dintre pensii și serviciile de îngrijire pe termen lung în Raportul privind caracterul adecvat al pensiilor.
 14. INVITĂ Comitetul pentru protecție socială și Comisia să își continue activitatea privind caracterul adecvat al pensiilor și al îngrijirii pe termen lung și să prezinte un raport în 2027.
-